

Raadsvoorstel

Onderwerp: Actieplan Zee- en Duinwijk

Datum collegevergadering	13 januari 2026	Ambtenaar	J.J. Ravestijn
Zaaknummer	3930954	Telefoon	+31255567250
Portefeuillehouder(s)	N. Korf	E-mailadres	jravestijn@velsen.nl

Voorgesteld raadsbesluit

1. Het Actieplan Zee- en Duinwijk vast te stellen.

Samenvatting

De gemeenteraad heeft het Actieplan Zee- en Duinwijk 2026–2030 vastgesteld om de leefbaarheid in deze wijken gericht te verbeteren. Hoewel het op wijkniveau redelijk goed gaat, zijn de verschillen binnen de wijk groot en staan sommige plekken onder druk. Het actieplan bundelt maatregelen voor wonen en openbare ruimte, sociale samenhang, veiligheid en kansen voor kinderen en jongeren. De aanpak is meerjarig, plekgericht en gebaseerd op gesprekken met bewoners en professionals. Er wordt ingezet op zowel snelle verbeteringen als structurele oplossingen. De uitvoering gebeurt samen met bewoners, woningcorporaties en maatschappelijke partners. Voor de uitvoering zijn gemeentelijke middelen beschikbaar en middelen uit de Regiodeal MRA West.

Inleiding

De gemeenteraad van Velsen heeft in 2023 extra middelen beschikbaar gesteld voor een gerichte en meerjarige aanpak van kwetsbare wijken binnen de gemeente. Deze middelen zijn bedoeld om de leefbaarheid, veiligheid en kansen voor bewoners duurzaam te versterken op plekken waar meerdere opgaven samenkomen. Voor Velsen-Noord is in 2024 een actieplan vastgesteld. Met het voorliggende Actieplan Zee- en Duinwijk 2026–2030 wordt uitvoering gegeven aan dezelfde bestuurlijke opdracht voor de wijken Zee- en Duinwijk in IJmuiden.

Zee- en Duinwijk zijn wijken met veel kwaliteiten, waaronder de ligging tussen stad, zee en duinen, een sterke groenstructuur en een goede aanwezigheid van voorzieningen. Tegelijkertijd laten

GEMEENTE VELSEN

cijfers, monitoring en gesprekken met bewoners en professionals zien dat de leefbaarheid in delen van de wijk onder druk staat. Hoewel de leefbaarheid op wijkniveau nog als 'ruim voldoende' wordt beoordeeld, zijn de verschillen tussen buurten, straten en complexen groot. Op specifieke plekken stapelen fysieke achteruitgang, sociale kwetsbaarheid en gevoelens van onveiligheid zich op. Dit vraagt om een gerichte, samenhangende en langdurige inzet.

In de afgelopen jaren is al veel geïnvesteerd in Zee- en Duinwijk, onder andere via het Masterplan Zeewijk, investeringen van woningcorporaties, verbeteringen in de openbare ruimte en bewonersinitiatieven. Deze investeringen hebben zichtbaar bijgedragen aan de kwaliteit van delen van de wijk, maar laten ook zien dat incidentele maatregelen onvoldoende zijn om structurele verschillen te verkleinen. Verbeteringen beklijven niet vanzelf en vragen om een aanpak waarin fysieke vernieuwing, sociale versterking, veiligheid en kansen voor kinderen en jongeren bewust met elkaar worden verbonden.

Het Actieplan Zee- en Duinwijk 2026–2030 is opgesteld om die samenhang aan te brengen. Het plan is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met bewoners, woningcorporaties, maatschappelijke organisaties, scholen, politie, sport- en cultuurpartners en andere partijen in de wijk. Hun ervaringen, zorgen en ideeën vormen een belangrijk fundament onder het actieplan. Daarmee is het plan nadrukkelijk geen blauwdruk van achter het bureau, maar een gezamenlijke koers voor de wijk.

Met dit raadsvoorstel wordt het Actieplan Zee- en Duinwijk 2026–2030 vastgesteld. Vaststelling van het actieplan is nodig om richting, samenhang en continuïteit te bieden aan de inzet in de wijk voor de komende jaren, om beschikbare middelen doelgericht in te zetten en om samen met bewoners en partners te werken aan een merkbare verbetering van de leefbaarheid in Zee- en Duinwijk.

Beoogd doel en effect van het besluit

Met dit besluit beogen we (1) de leefbaarheid in Zee- en Duinwijk merkbaar en meetbaar verder te verbeteren, (2) verschillen tussen buurten, straten en complexen te verkleinen, (3) kansen voor kinderen en jongeren te versterken en (4) sociale samenhang, veiligheid en gezondheid in de wijk te verbeteren. Het maatschappelijk effect is een wijk waar bewoners zich veiliger voelen, meer mogelijkheden hebben om mee te doen en waar de fysieke en sociale leefomgeving duurzaam wordt versterkt.

Argumenten

1. De opgaven in Zee- en Duinwijk vragen om een integrale en samenhangende aanpak

Uit analyses, monitoring en gesprekken met bewoners en professionals blijkt dat de opgaven in Zee- en Duinwijk zich niet beperken tot één beleidsterrein. Problemen op het gebied van wonen, openbare ruimte, sociale samenhang, veiligheid en kansen voor jeugd versterken elkaar en concentreren zich op specifieke plekken in de wijk. Een sectorale of projectmatige aanpak zou onvoldoende recht doen aan deze samenhang en leidt aantoonbaar tot een minder duurzaam effect. Het actieplan biedt een integraal kader waarin fysieke, sociale en veiligheidsmaatregelen in samenhang worden uitgevoerd, waardoor de kans op structurele verbetering toeneemt.

2. Het actieplan bouwt voort op bestaande investeringen en voorkomt versnippering

GEMEENTE VELSEN

In Zee- en Duinwijk is de afgelopen jaren al substantieel geïnvesteerd door de gemeente, woningcorporaties en maatschappelijke partners. Zonder een overkoepelend kader bestaat het risico dat nieuwe maatregelen los van elkaar worden ingezet en onvoldoende aansluiten op lopende trajecten. Het actieplan verbindt bestaande investeringen, zoals woningverbetering, vergroening, welzijnswerk en jeugdvoorzieningen, tot één samenhangend uitvoeringsprogramma. Daarmee wordt voorkomen dat middelen versnipperd worden ingezet en wordt de effectiviteit van eerdere en toekomstige investeringen vergroot.

3. Het actieplan is gebaseerd op bewonerservaringen en praktijkkennis uit de wijk

Het plan is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met bewoners en professionals uit de wijk. Hun ervaringen en signalen zijn nadrukkelijk betrokken bij de analyse van de opgaven en bij de keuzes voor prioriteiten en maatregelen. Dit vergroot het draagvlak voor de aanpak en sluit aan bij de gemeentelijke uitgangspunten voor participatie en wijkgericht werken. Door bewoners en partners ook in de uitvoering te blijven betrekken, wordt het actieplan niet alleen uitvoerbaar, maar ook adaptief en lerend.

4. Een meerjarige vaststelling biedt duidelijkheid en uitvoeringszekerheid

De opgaven in Zee- en Duinwijk zijn niet binnen één begrotingsjaar op te lossen. Een meerjarige vaststelling voor de periode 2026–2030 biedt duidelijkheid aan bewoners, partners en uitvoerende organisaties over de koers en prioriteiten. Dit maakt het mogelijk om maatregelen logisch te faseren, langdurige samenwerkingen aan te gaan en voortgang systematisch te monitoren en bij te sturen. Zonder deze meerjarige vaststelling zou de aanpak kwetsbaar zijn voor ad-hoc-besluitvorming en wisselende prioriteiten.

5. Het actieplan is financieel beheersbaar en past binnen bestaande kaders

De uitvoering van het actieplan vindt plaats binnen al beschikbare gemeentelijke middelen, aangevuld met Regiodealmiddelen en investeringen van woningcorporaties en maatschappelijke partners. Er is geen sprake van structurele nieuwe financiële verplichtingen buiten de vastgestelde kaders. Door jaarlijkse monitoring en rapportage aan de raad blijft grip mogelijk op zowel voortgang als financiële inzet. Dit maakt het actieplan financieel verantwoord en beheersbaar.

Alternatieven

1. Voortzetten van losse, sectorale maatregelen zonder integraal actieplan

Een mogelijk alternatief is om de inzet in Zee- en Duinwijk voort te zetten via afzonderlijke beleidsprogramma's en projecten, zonder overkoepelend actieplan. Dit alternatief is afgewogen, maar onwenselijk geacht. Een dergelijke aanpak leidt tot versnippering, beperkte samenhang en minder zichtbaarheid voor bewoners. Daarnaast wordt het lastiger om prioriteiten te stellen op wijkniveau en om middelen doelgericht in te zetten op plekken waar de opgaven zich opstapelen.

2. Beperken tot een kortlopend of thematisch programma

Een ander alternatief is het vaststellen van een kortlopend programma of een actieplan dat zich slechts op één of twee thema's richt, bijvoorbeeld alleen fysieke leefomgeving of veiligheid. Dit alternatief is niet gekozen, omdat de analyse laat zien dat juist de samenhang tussen fysieke, sociale en veiligheidsopgaven bepalend is voor de leefbaarheid in de wijk. Een thematische benadering zou onvoldoende aansluiten bij de praktijk in Zee- en Duinwijk en het risico vergroten dat problemen verschuiven in plaats van worden opgelost.

3. Uitstel van besluitvorming

GEMEENTE VELSEN

Het uitstellen van vaststelling van het actieplan is eveneens als alternatief beschouwd. Dit alternatief is onwenselijk, omdat daarmee onduidelijkheid ontstaat voor bewoners en partners en de inzet van beschikbare middelen vertraging oploopt. Gezien de signalen uit de wijk en de urgentie van de opgaven is voortvarend handelen noodzakelijk. Uitstel zou bovendien afbreuk doen aan het vertrouwen dat bewoners en partners hebben gesteld in het gezamenlijke proces.

4. Geen aanvullend besluit nemen (niets doen)

Het niet vaststellen van een actieplan en het voortzetten van de bestaande situatie is formeel een alternatief, maar wordt niet als reëel beschouwd. Dit zou betekenen dat bekende knelpunten onvoldoende worden aangepakt en dat eerdere investeringen hun effect deels verliezen. Dit staat haaks op de bestuurlijke opdracht van de raad en de ambities uit het collegeprogramma.

Risico's

1. Bestuurlijke continuïteit en afhankelijkheid van partners

Een specifiek risico betreft de bestuurlijke continuïteit bij samenwerkingspartners. Hoewel het actieplan binnen één bestuursperiode van de gemeente wordt vastgesteld en uitgevoerd, geldt dit niet vanzelfsprekend voor woningcorporaties, maatschappelijke organisaties en andere partners. Bestuurlijke wisselingen, veranderende prioriteiten of financiële druk bij partners kunnen invloed hebben op de mate en het tempo van hun inzet.

Dit risico wordt beheerst door de samenwerking zoveel mogelijk te verankeren in bestaande afspraken, zoals prestatieafspraken met woningcorporaties, subsidierelaties en samenwerkingsafspraken. Daarnaast kiest het actieplan voor een programmatische en meerjarige aanpak met jaarlijkse monitoring en bijsturing, zodat de gemeente waar nodig kan bijsturen, prioriteiten kan herijken of de regierol kan versterken.

2. Juridisch

Aan het vaststellen van het actieplan zijn geen directe juridische risico's verbonden. Het betreft een beleidsdocument zonder directe rechtsgevolgen voor individuele inwoners. Juridische risico's kunnen ontstaan bij de uitvoering van afzonderlijke maatregelen, bijvoorbeeld bij aanbestedingen of ruimtelijke ingrepen. Deze risico's worden beheerst binnen de reguliere juridische toetsing en procedures.

3. Financieel

De uitvoering van het actieplan vindt plaats binnen vastgestelde gemeentelijke budgetten, aangevuld met Regiodealmiddelen en investeringen van woningcorporaties en maatschappelijke partners. Een risico is dat kosten hoger uitvallen dan geraamd of dat cofinanciering van partners in de tijd verschuift. Dit risico wordt beheerst door jaarlijkse monitoring, fasering van maatregelen en de mogelijkheid om prioriteiten bij te stellen binnen het uitvoeringsprogramma.

Programma

Weerbare wijken

Wonen en leven in Velsen

Vitaal en sociaal Velsen

GEMEENTE VELSEN

Kader

Raadsprogramma Velsen 2022–2026, onderdeel 'Weerbare wijken'
Omgevingsvisie Velsen (verwacht januari 2026)
Woonvisie Velsen 2040
Inclusievisie
Armoedevisie
Woonzorgvisie (verwacht maart 2026)
Regiodeal MRA West – Beter in Balans
Masterplan Zeewijk (2005–2015)
Raadsbesluit vaststelling Actieplan Velsen-Noord (2024)

Participatie en inspraak

Bewoners en partners zijn actief betrokken bij de totstandkoming van het actieplan via gesprekken, bijeenkomsten en bestaande netwerken in de wijk. Hun ervaringen en signalen zijn verwerkt in de analyse en keuzes binnen het plan. Participatie wordt voortgezet in de uitvoering, met aandacht voor groepen die minder vanzelfsprekend deelnemen, zoals jongeren, kwetsbare huishoudens of inwoners met een migratieachtergrond.

Financiële consequenties

Voor het actieplan is € 350.000 beschikbaar gesteld vanuit het programma Weerbare wijken. Daarvan is nog € 278.500 beschikbaar. Daarnaast wordt €1,1 miljoen ingezet vanuit de Regiodeal MRA West en dragen woningcorporaties en maatschappelijke partners bij vanuit eigen middelen. De uitvoering vindt plaats binnen bestaande personele capaciteit; er is geen sprake van structurele formatie-uitbreiding.

Uitvoering van besluit

Na vaststelling start de uitvoering per 5 maart 2026. De voortgang wordt jaarlijks gemonitord en gerapporteerd door het college aan de gemeenteraad (via een collegebericht). Waar nodig wordt het uitvoeringsprogramma bijgesteld. Evaluatie vindt jaarlijks plaats in samenhang met de voortgangsrapportage.

Bijlagen - onderdeel uitmakend van het besluit

Actieplan Zee- en Duinwijk

Bijlagen - bijgevoegd als achtergrondinformatie

Geen

GEMEENTE VELSEN

Burgemeester en wethouders van Velsen,

De secretaris,

D. Veurink

De burgemeester,

F.C. Dales

